

BOLALARNI TARBIYALASHDA PSIXOLOGLARNING VAZIFALARI

Yangi hayot tumani 48-DMTT direktor o'rin

bosari Axatova Rano Muxamedovna

Yangi hayot tumani 48-DMTT psixologi

Xasanova Dilorom Zakirjanovna

Annotatsiya: Psixologlar kelajak avlodning ongi va xarakterini shakllantirishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Ularning vazifalari bilim va akademik ko'nikmalarni berishdan tashqarida; psixologlar zimmasiga bolalarni mas'uliyatli, mehribon va barkamol shaxs bo'lib tarbiyalash va yo'naltirish mas'uliyati yuklangan. Ushbu maqolada biz bolalarni tarbiyalashda psixologlar asosiy vazifalarini ko'rib chiqamiz, ularning ustoz, namuna va har tomonlama rivojlanishga yordam beruvchi rollariga e'tibor qaratamiz.

Kalit so'zlar: bolalar, psixolog, vazifa, ta'lim, bilim, ko'nikmalar, ota-onalar, qadriyat.

Аннотация: Педагоги играют решающую роль в формировании ума и характера следующего поколения. Их миссия выходит за рамки передачи знаний и академических навыков; На педагогов возложена ответственность воспитывать и направлять детей, чтобы они стали ответственными, добрыми и всесторонне развитыми людьми. В данной статье мы рассмотрим основные задачи педагогов в воспитании детей, акцентируя внимание на их роли наставников, образцов для подражания и посредников всестороннего развития.

Ключевые слова: дети, воспитание, задача, образование, знания, умения, родители, ценности.

Abstract: Educators play a decisive role in shaping the mind and character of the next generation. Their mission goes beyond imparting knowledge and academic skills; educators are entrusted with the responsibility of educating and guiding children to become responsible, kind and well-rounded individuals. In this article, we will consider the main tasks of educators in raising children, focusing on their roles as mentors, role models, and facilitators of all-round development.

Key words: children, upbringing, task, education, knowledge, skills, parents, value.

KIRISH.

Bolaning o'sib-ulg'ayish yo'lida ularning ongini shakllantirish, iste'dodini tarbiyalash, hayot davomida yo'naltiruvchi qadriyatlarni singdirishda psixologlar hal qiluvchi rol o'ynaydi. Bolalarni tarbiyalashda psixologlarning vazifalari sinf doirasidan tashqarida bo'lib, ota-onalar bilan hamkorlikni o'z ichiga olgan ta'limga yaxlit yondashuvni, qo'llab-quvvatlovchi muhitni yaratishni va ta'limni rag'batlantirishni o'z ichiga oladi.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA TADQIQOT METODOLOGIYASI.

Psixologlar bolalarga o'rganish va shaxsiy o'sishning murakkabliklarida yo'l-yo'riq ko'rsatuvchi va qo'llab-quvvatlovchi murabbiy bo'lib xizmat qiladi. Ular talabalarga qiyinchiliklarni engib o'tishga va o'zlarining to'liq salohiyatiga erishishga yordam berish uchun dalda, maslahat va tinglash qulog'ini taklif qilishadi. Psixologlar o'z o'quvchilari bilan mustahkam munosabatlar o'rnatish orqali bolalar o'zlarini qadrli va qo'llab-quvvatlanayotganini his qiladigan xavfsiz va tarbiyali muhitni yaratadilar. Psixologlar bolalar uchun namuna bo'lib, o'quvchilar taqlid qilishi mumkin bo'lgan ijobiy xulq-atvor, qadriyatlar va munosabatlarni namoyish etadilar. Psixologlar o'z harakatlari va so'zlari orqali halollik, hurmat, hamdardlik, matonat kabi muhim fazilatlarni singdiradilar. Psixologlar ana shu fazilatlarni o'zida mujassamlashtirgan holda o'quvchilarni yuksaklikka intilish, jamiyatning mas'uliyatli a'zosi bo'lishga

undaydi. Psixologlar bolalarning intellektual, hissiy, ijtimoiy va jismoniy o'sishini o'z ichiga olgan har tomonlama rivojlanishini ta'minlashda muhim rol o'ynaydi. Ular turli xil ta'lim uslublari va qobiliyatlariga mos keladigan qiziqarli va interaktiv ta'lim tajribalarini ishlab chiqadilar, bu esa har bir bolaning rivojlanish imkoniyatiga ega bo'lishini ta'minlaydi. Psixologlar, shuningdek, o'quvchilarni doimiy o'zgaruvchan dunyoda muvaffaqiyatga erishish uchun zarur bo'lgan vositalar bilan jihozlash uchun ijodkorlik, tanqidiy fikrlash va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantiradilar. [1]

MUHOKAMA VA NATIJALAR.

Psixologlar barcha talabalar hurmat va qadrli ekanini his qiladigan inklyuziv va mehmondo'st ta'lim muhitini yaratishga majburdirlar. Turli xillikni nishonlash va madaniy xabardorlikni oshirish orqali psixologlar bolalarda empatiya va turli nuqtai nazar va kelib chiqishi uchun minnatdorchilik tuyg'usini rivojlantirishga yordam beradi. Inklyuziv o'qitish amaliyoti orqali psixologlar o'quvchilarda birdamlik va birdamlik tuyg'usini uyg'otadi, ularni ko'p madaniyatli jamiyatda rivojlanishga tayyorlaydi. Psixologlar bolalarning har tomonlama rivojlanishini qo'llab-quvvatlash uchun ota-onalar, oilalar va jamoalar bilan hamkorlik qiladilar. Ochiq muloqotni qo'llab-quvvatlash va manfaatdor tomonlar bilan mustahkam hamkorlikni yo'lga qo'yish orqali psixologlar sinf ichida va tashqarisida o'quvchilarning o'sishi va farovonligini ta'minlaydigan yaxlit yordam tizimini yaratadilar.[2]

O'qitish, o'sish va rivojlanish uchun qulay bo'lgan ta'lim muhitini yaratish psixologlarning bolalarni samarali jalb qilishi va ilhomlantirishi uchun juda muhimdir. Psixologlar aniq umidlar qo'yish, hamjamiyat tuyg'usini rivojlantirish hamda o'quvchilar o'rtasida hurmat va mehr-oqibatni targ'ib qilish orqali ijobiy sinf madaniyatini yaratishi mumkin. Hamkorlikni rag'batlantirish, xilma-xillikni nishonlash va har bir bola o'zini qadrli va qo'llab-quvvatlanayotganini his qiladigan xavfsiz va inklyuziv makonni yaratish ijobiy sinf madaniyatini shakllantirishning muhim jihatlaridir. Psixologlar o'z sinflari va o'quv xonalarini vizual

rag'batlantiruvchi, tartibli va o'rganishga yordam beradigan tarzda loyihalashlari mumkin. Moslashuvchan o'rindiqlar, interfaol o'quv stantsiyalari va talabalar ishinining namoyishi qiziqish uyg'otadigan va tadqiqotni rag'batlantiradigan muhitni yaratishi mumkin.[3]

Texnologiya va ta'lim resurslarini sinfga integratsiyalash bolalarning o'rganish tajribasini oshirishi mumkin. Psixologlar interfaol doskalar, ta'lim dasturlari, onlayn resurslar va multimedia vositalaridan o'quvchilarni qiziqtirish, o'qitishni farqlash va amaliy o'rganish imkoniyatlarini yaratish uchun foydalanishi mumkin. Guruhdagi muhokamalar, amaliy mashg'ulotlar, loyihaga asoslangan o'rganish va tajriba asosida o'rganish kabi faol o'rganish strategiyalarini rag'batlantirish bolalarga material bilan faol shug'ullanishga va ularning tushunishlarini chuqurlashtirishga yordam beradi. Darslarga interfaol va ishtirokchi elementlarni kiritish orqali tarbiyachilar dinamik va qiziqarli ta'lim muhitini yaratishi mumkin. Har bir bolaning o'ziga xos ta'lim ehtiyojlari va afzalliklari borligini tan olgan holdagi psixologlar turli xil ta'lim uslublari va qobiliyatlarini qondirish uchun ta'limni farqlashlari mumkin. Shaxsiylashtirilgan ta'lim imkoniyatlarini taqdim etish, o'qitish usullarini moslashtirish va individual yordamni taklif qilish orqali psixologlar har bir bola rivojlanishi mumkin bo'lgan inklyuziv muhitni yaratishi mumkin. Psixologlar ochiq savollar, ijodiy loyihalar hamda izlanish va tajriba imkoniyatlarini o'z ichiga olgan holda tanqidiy fikrlash, ijodkorlik va muammolarni hal qilish qobiliyatlarini rivojlantirishlari mumkin. Bolalarni tanqidiy fikrlashga, o'z g'oyalarini ijodiy ifodalashga va muammolarga o'sish tafakkuri bilan yondashishga undash qiziquvchanlik va innovatsiya madaniyatini rivojlantirishi mumkin. O'quvchilar bilan ishonch, hurmat va hamdardlikka asoslangan ijobiy munosabatlarni rivojlantirish qo'llab-quvvatlovchi ta'lim muhitini yaratish uchun zarurdir. O'quvchilarning farovonligiga chinakam qiziqish ko'rsatish, hissiy qo'llab-quvvatlash va rag'batlantirish va fikr-mulohazalarni taklif qilish orqali psixologlar bolalarni o'rganish va o'sishga bo'lgan qiziqishlarini his qiladigan tarbiyalovchi va g'amxo'r sinf muhitini yaratishi mumkin. Ushbu strategiya va yondashuvlarni amalga oshirish orqali psixologlar qiziqishni uyg'otadigan, o'rganishni rag'batlantiradigan va

bolalarning to'liq salohiyatini ro'yobga chiqarishga imkon beradigan ta'lim muhitini yaratishi mumkin. Yaxshi ishlab chiqilgan va qo'llab-quvvatlovchi ta'lim muhiti o'quvchilarning faolligini oshirishi, o'quv muvaffaqiyatlarini oshirishi va o'qishga umrbod muhabbatni rivojlantirishi mumkin.[4]

XULOSA.

Xulosa qilib aytganda, bolalarni tarbiyalashda psixologlarning vazifalari akademik ta'limdan ancha uzoqdir. Psixologlar kelajak avlodning ongi va xarakterini shakllantiruvchi ustoz, o'rnak va har tomonlama rivojlanishga ko'makchi bo'lib xizmat qiladi. Psixologlar o'z mas'uliyatini fidoyilik, hamdardlik va ishtiyoq bilan qabul qilib, har bir bolaning salohiyatini yuksaltirish va butun jamiyatning yorqin kelajagini ta'minlashda muhim rol o'ynaydi.[5]

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR.

- 1. Avliyakov N.X., Musaeva N.N. *Pedagogik texnologiyalar*. - T.: "Fan va texnologiyalar" nashriyoti, 2008. - 164 b.[1]**
- 2. Axmedjanov M.M., Xo'jaev B.Q., Hasanova Z.D. *Pedagogik mahorat - Buxoro Davlat universiteti*, 2014[2]**
- 3. Г.И. ХАСАНОВА "Таълим жараёнида дастурлаштирилган уқитиш технологиясидан фойдаланишнинг афзалликлари" Жиззах: 2020. 420 бет. 223-225б[3]**
- 4. Хасанова, Г. (2021). Олий таълим муассасалари педагогларининг Креатив қобилиятларини ривожлантиришнинг мазмуни. *Academic Research in Educational Sciences*, 2(1), 778-782[4]**
- 5. М. Усмонова Уқувчи шахсига йуналтирилган педагогик технологиялар Таълим технологиялари. 2016 йил. 4-сон.[5]**